

АНАЛІЗ РЕЙТИНГІВ ЕФЕКТИВНОСТІ
СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ
ОРГАНІЗАЦІЙ У РІЗНИХ КРАЇНАХ
СВІТУ

Виконала:

Шевченко Олена
Сергіївна

ФДМ-5013М

Ставлення до компанії визначається не тільки продуктом, який вона виробляє, а, часто - її поведінкою на ринку, її ключовими цінностями та принципами.

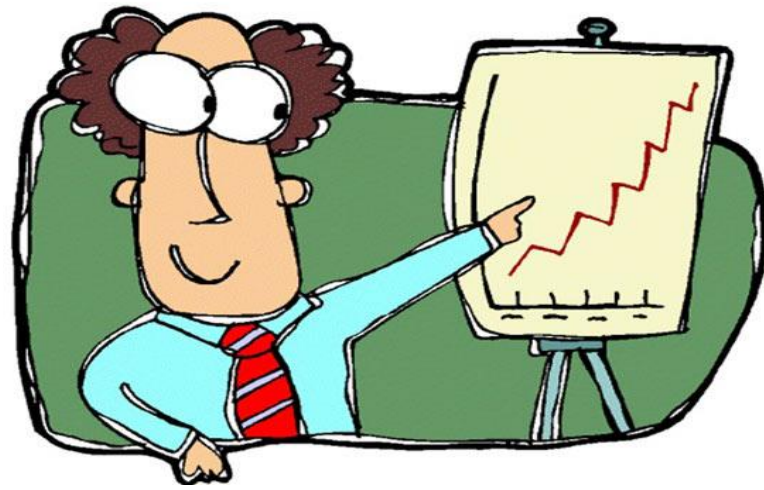
Ці принципи і цінності закладаються в основу корпоративної культури організації, яка визначає всі бізнес-процеси в організації, її взаємодію із зовнішнім середовищем, формує імідж.

Оціночні показники або рейтинги соціальної відповідальності відображають рівень соціальної активності організацій в рамках прийнятої оціночної системи. Будь-яка система оцінок соціальної відповідальності бізнесу представляється співвіднесенням соціальної активності з результатами реалізації основних принципів соціальної відповідальності в окремій корпорації, галузі, регіоні.

Найчастіше при оцінці рівня соціальної відповідальності бізнесу застосовують поділ показників на три групи:

1. Економічні показники;
2. Екологічні показники;
3. Соціальні показники.

Крім методик оцінювання кількісних та якісних показників існують методики, що беруть до уваги взаємини зі стейкхолдерами (групами зацікавлених осіб):

- Економічна результативність;
- Організаційне управління;
- Екологія та охорона навколишнього середовища;
- Взаємодія зі споживачем;
- Взаємодія з суспільством;
- Трудові відносини

При складанні рейтингових оцінок до уваги приймаються бізнес-процеси, безпосередньо пов'язані з формуванням та реалізацією політики соціальної відповідальності, що здійснюють комплексний вплив на навколишнє середовище і суспільство.

Індексний метод оцінювання КСВ дістав поширення у міжнародній практиці. Найчастіше використовуються:

- ▣ **Індекс Domini Social Investment (DSI 400)** (оцінюються соціальні, екологічні й управлінські показники найбільших по капіталізації підприємств);
- ▣ **Індекс стійкості Доу Джонса (Dow Jones Sustainability Index)** (критеріями оцінки виступають економічна основа для розвитку підприємства, соціальна активність, екологічна діяльність);
- ▣ **Індекс FTSE4Good** (фінансові, соціальні й екологічні показники підприємства);
- ▣ **Індекс корпоративної добродійності (Corporate Philanthropy Index)** (оцінюється благодійність, взаємини з основними партнерами);
- ▣ **Метод Лондонської групи порівняльного аналізу (London Benchmarking Group)** (аналіз соціальної інклюзії підприємства).

В різних країнах світу корпоративна соціальна відповідальність (КСВ) або жорстко регулюється законодавством, або здійснюється самостійно в рамках встановлених компанією стимулів і пільг. Концепція КСВ доволі поширена в європейських країнах.

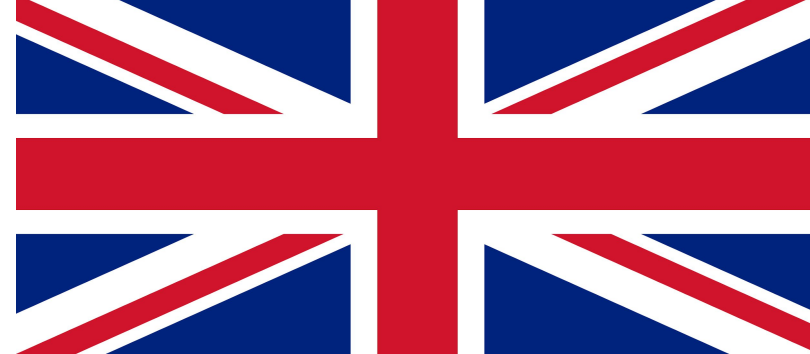
У Данії, Франції, Фінляндії, Швеції КСВ інтегрована в державну політику.

У Греції, Ірландії, Нідерландах, Словенії це виключно прерогатива ТНК.

В ЄС європейські компанії активно інтегруються в альянс з корпоративної соціальної відповідальності та партнерства з Європейською комісією (ЄК). Корпоративне управління європейської континентальної моделі практично забезпечує рівну участь акціонерів та співробітників у наглядових радах, реалізацію прав спільного управління, а також нагляд за проведенням щорічних зборів акціонерів

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ

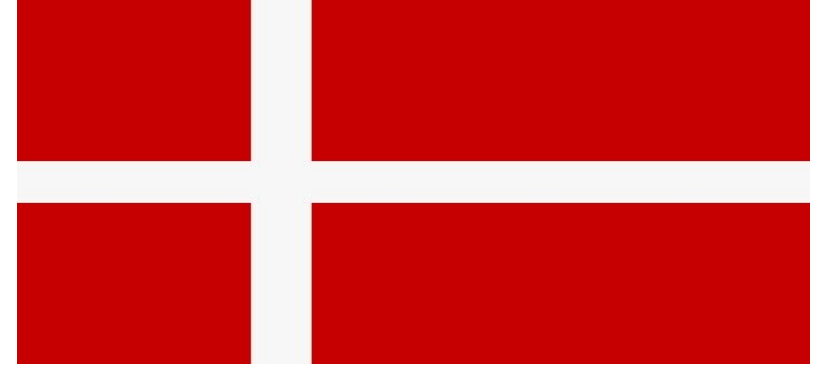
Є єдиною країною у світі, де уряд заснував посаду міністра з питань соціальної відповідальності бізнесу (Minister for CSR). Це означає, що КСВ є суттєвим елементом британської соціальної та економічної державної політики.

Також уряд цілеспрямовано проводить політику підтримки соціально відповідальних компаній – у законодавстві Великобританії передбачені норми пільгового оподаткування для підприємств, що дотримуються ділової етики в питаннях ефективного використання енергії, вторинної переробки відходів, взаємин з персоналом.

Комунікація щодо соціальної відповідальності у Великобританії професійна і прозора. Так, газета “Times” щотижня публікує індекси СВ провідних фірм. Сприяє такій активності й пильна увага фінансово-кредитного сектора до репутації позичальників, а також розвиненість сфери послуг у галузі незалежного консалтингу для підприємців. Внаслідок цього, у суспільстві сформовано позитивне відношення до соціально відповідального бізнесу, що, у свою чергу, спонукає членів бізнес-товариства до дотримання етичних і моральних норм у цій сфері.

Організації громадянського суспільства тиснуть на уряд з метою постійного оновлення політики СВБ. Неурядові організації, такі як “Amnesty International” і “Всесвітній фонд дикої природи”, відіграють дуже активну роль “сторожових псів”. Високі Королівські Нагороди для соціально відповідальних підприємств, поряд з іншими преміями й рейтингуванням, сприяють суспільній репутації СВБ.

ДАНІЯ

В Данії соціальні аспекти домінують над поняттям КСВ. Різні урядові міністерства просувають державно-приватне партнерство серед компаній, державних установ, профспілок, федерації роботодавців та інших суб'єктів в інтересах побудови відкритого ринку праці й розв'язання інших соціальних проблем.

У 2000 р. Міністерством Соціальних Справ Данії було запроваджено **Соціальний індекс** – оціночний інструмент для вимірювання ступеня соціальної відповідальності компанії, що складається з низки запитань, відповіді на які надають працівники компанії. Він застосовується для інформування громадськості щодо відповідальності компанії по відношенню до своїх працівників і зовнішніх власників.

У 2008 р. було прийнято **План дій** уряду Данії щодо СВБ. План націлений на стимулювання розвитку, в якому щоразу більше данських компаній працюватимуть з урахуванням принципів СВ, оскільки вважається, що це допоможе пов'язати Данію та данський бізнес з відповідальним зростанням. Водночас план дій націлений на промоцію відповідального зростання Данії та данського бізнесу на міжнародному рівні. План містить 30 ініціатив, розподілених за чотирима ключовими сферами (пропаганда бізнес орієнтованої СВ, промоція СВ бізнесу через заходи уряду, відповідальність бізнес-сектору за клімат, промоція Данії у світлі відповідального зростання). На виконання даного плану дій для великих компаній було започатковано обов'язкове щорічне звітування керівництва компаній про СВ.

НІДЕРЛАНДИ

2000-2002рр. у країні діяла програма “**Національна ініціатива сталого розвитку**”, фінансована урядом, що передбачала реалізацію двох проектів – упровадження практики соціально відповідальної поведінки та інформування суспільства про успіхи корпорацій у цій області.

На сьогодні СВ вважається невід’ємною рисою економічної та конкурентної політики Нідерландів. Відзначимо, що голандський уряд виступає лише одним із учасників морально-економічного життя країни. Максимально конкретно сформульована мета політики держави щодо СВБ – прагнення, щоб усі компанії усвідомлювали соціальні наслідки ведення бізнесу та відповідальність за них, знали про можливості, які надає СВБ, та доклали реальних зусиль, для інтеграції СВБ у свою основну діяльність. До реалізації політики щодо СВБ у Нідерландах залучено декілька міністерств, зокрема Міністерство будівництва, територіального планування та навколишнього середовища (VROM), Міністерство соціальної політики та зайнятості (SZW), Міністерство закордонних справ, Міністерство сільського господарства, природи та якості харчування (LNV).

НІДЕРЛАНДИ

Політика щодо СВБ побудована навколо трьох підходів (натхнення, інновації, інтеграція) за сімома напрямками (промоція знань і підвищення обізнаності щодо СВБ, покращення прозорості та підзвітності, фокусування на “підсилювачах” СВБ, прив’язка СВБ до інноваційного процесу тощо), кожний з яких включає артикульовані наміри уряду та конкретні заходи впровадження.

Влада ставить за мету першість голландських компаній були в Європі щодо прозорості їх СВБ. Для цього уряд планує зосередити увагу на покращенні надання інформації у сфері СВБ компаніям поряд з іншими каналами через Центр Компетенцій СВБ Міністерства економіки. З 2004 р. Міністерство економіки проводить дослідження прозорості звітування компаній про соціально відповідальну діяльність в їхніх річних звітах

Покращуючи співпрацю між урядом та підсилювачами СВБ, уряд націлений на максимальну активацію інших гравців у сфері СВБ. Підсилювачами СВБ є соціальні партнери – компанії-лідери та компанії – піонери СВБ, неурядові організації, акціонери, представники фінансового сектору, приватні фонди та споживачі. При цьому соціальні партнери залучаються до політики СВБ за допомогою надання державних субсидій (наприклад, неурядовим організаціям).

Нова Стратегія ЄС «Європа 2020» передбачає довгострокове планування Європейською комісією (ЄК) у сфері КСВ.

Її цілі – створити умови, сприятливі для стійкого зростання, відповідальної бізнес-поведінки і постійної зайнятості в середньо- та довгостроковій перспективі. Вирішення цих проблем передбачає:

- досягнення балансу у відносинах стейкхолдерів до КСВ;
- посилення уваги держави до діяльності ТНК у частині КСВ;
- збалансування громадської думки в контексті формування соціального капіталу бізнесу в системі соціальних, політичних, культурних аспектів життя суспільства

ПРИ ОЦІНЦІ ЕФЕКТИВНОСТІ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ДЕРЖАВИ СЛІД ВРАХОВУВАТИ, ЯКУ ПОЛІТИКУ ВОНА ПРОВОДИТЬ:

- 1) якщо держава проводить продуману соціальну та економічну політику, то: бізнес-структури дотримуються законодавства, допомагають у реалізації державних програм; суспільство підтримує уряд та допомагає в управлінні країною;
- 2) якщо держава проводить жорстку політику, то наслідком є зниження рівня соціальної відповідальності.

Максимальна соціальна відповідальність держави полягає у турботі про всі об'єкти соціальної відповідальності. Для людини максимумом соціальної відповідальності є відповідальність перед людиною, природою, культурою, державою, а мінімум - перед людиною і державою. Допустимим рівнем відповідальності людини буде вважатися відповідальність перед собою і іншою людиною.

Conclusion

Таким чином, розглянутий досвід зарубіжних країн у сфері регулювання соціальної відповідальності бізнесу дає змогу виокремити низку інструментів, які доцільно впровадити у вітчизняну практику взаємовідносин держави і бізнессередовища.

У подальшому доцільно розширити коло досліджуваних країн для вивчення кращого досвіду державного регулювання соціальної відповідальності бізнесу.